

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om social pension, lov om Udbetaling Danmark og barselsudligningsloven (Forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og bidragssatsen til barselsudligningsordningen)

September 2024

J.nr. 2024 - 485 / 2024 - 1762

Indledning

Lovforslaget har tidligere været i høring i perioden fra den 17. juni 2024 til den 7. august 2024.

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Adoption og Samfund, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Ankestyrelsen, Arbejdsløhedskassen for selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadeforeningen (AVS), BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Artistforbund, Dansk journalistforbund (DJ), Dansk Kvindesamfund, Dansk Musikerforbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Teater, Danske A-kasser, Danske advokater, Danske Patienter, Danske Seniorer, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Deloitte, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Finans Danmark, Finanstilsynet, Foreningen Far, Foreningen for Social- Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Danske Revisorer, FSR, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Danske Revisorer (FDR), Foreningen Mistet Barn, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring og Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, Gartneri-, Land og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Ingeniørforeningen (IDA), Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Velfærdschefer, Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), KRIFA, Kvinderådet, KVINFO, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen Spædbarnsdød, Lederne, Lægeforeningen, Producentforeningen, Psykiatrifonden, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, SIND, SMV Danmark, Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Der er modtaget høringssvar fra følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, Dataetisk Råd, Finans Danmark, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Erhvervsstyrelsen, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, SMV Danmark, Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Følgende havde ingen bemærkninger til lovforslagets indhold:

Ankestyrelsen, Dataetisk Råd, Finans Danmark, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Erhvervsstyrelsen, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Social-, Bolig- og Ældreministeriet og Udbetaling Danmark.

I det følgende afsnit er en oversigt over hovedindholdet af de modtagne høringsvar samt Beskæftigelsesministeriets bemærkninger hertil. For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises til vedlagte høringsvar.

1) Generelle bemærkninger

SMVdanmark er generelt meget positive over for muligheden for, at selvstændige kan få barselsrefusion via Barsel.dk.

SMVdanmark har derudover bemærkninger til de enkelte bestemmelser og andre forslag til ændringer i forbindelse med forslaget om forhøjelse af barselsrefusion via Barsel.dk. De fremgår og vil blive gennemgået i de relevante afsnit nedenfor.

Ældre Sagen bakker op om den politiske intention, der ligger i aftalen om at forhøje ældrechecken, nemlig at hjælpe økonomisk dårligt stillede pensionister. Aftalen vil indebære, at de pensionister, der modtager fuld ældrecheck, vil få en økonomisk fremgang – om end den foreslåede forhøjelse ikke vil føre til lige så høj købekraft for modtagere af fuld ældrecheck i 2025, som de havde i 2021 før den historiske høje inflation i 2022.

Ældre Sagen har derudover bemærkninger til de enkelte bestemmelser og andre forslag til ændringer i forbindelse med forslaget om forhøjelse af den supplerende pensionsydelse (ældrechecken). De fremgår og vil blive gennemgået i de relevante afsnit nedenfor.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet noterer, at SMVdanmark er meget positive over for muligheden for, at selvstændige kan få barselsrefusion via Barsel.dk.

Beskæftigelsesministeriet noterer derudover, at Ældre Sagen bakker op om den politiske intention, der ligger bag en forhøjelse af ældrechecken og som foreslås i lovforslaget, idet det indebærer, at de pensionister, der modtager ældrecheck, vil få en økonomisk fremgang.

2) Bemærkninger til lovforslaget

2.1) Forhøjelse af bidragsatsen til barselsudligningsordningen

SMVdanmark er generelt meget positive over for muligheden for, at selvstændige kan få barselsrefusion via Barsel.dk, men bemærker samtidig, at ordningen har været overfinansieret, og at der ved udgangen af 2023 var opbygget en opsparing, og

at det ville være hensigtsmæssigt at nedbringe denne. SMVDanmark bemærker derudover, at de selvstændige betaler mere ind til ordningen, end de får ud, hvilket kan skade opbakningen. SMVDanmark mener derfor, at selvstændiges indbetalinger til ordningen alene skal gå til at kompensere selvstændige, og anbefaler derfor, at der opereres med to forskellige bidragssatser i ordningen.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker indledningsvist, at forholdet mellem dagpengesatsen og kroneloftet (den maksimale refusion/kompensation pr. time i Barsel.dk) har væsentlig indvirkning på bidragssatsen i Barsel.dk, idet det er forholdet mellem disse satser, som Barsel.dk refunderer. Kroneloftet fastsættes på baggrund i stigningstakten i overenskomsten på DA/FH-området, mens dagpengesatsen årligt reguleres i medfør af barselsloven. Der er i en længere årrække sket en større stigning i kroneloftet sammenholdt med dagpengesatsen, hvilket har bidraget til stigende udbetalinger i Barsel.dk. Stigningen vil år for år medføre højere udbetalinger og er dermed den primære udløsende faktor for behovet for forhøjelse af bidragssatsen. I den nuværende 2-årige overenskomstperiode stiger kroneloftet fra 209,16 kr. til 235,18 kr. pr. time (juli 2023-juni 2025), mens dagpengesatsen i samme periode er forhøjet fra 120,69 kr. til 126,89 kr. pr. time (januar 2023-december 2024). Da Barsel.dk refunderer forskellen mellem dagpengesats og kroneloft, er refusionen således steget fra 88,47 kr. pr. time til 108,29, svarende til 19,82 kr. pr. time. En stigning på 12,5 pct. i kroneloftet over 2 år, har således resulteret i en stigning i refusionsatsen i Barsel.dk på 22 pct.

Med en bidragssats på 1.550 kr. er det ATP's vurdering, at der fortsat vil være tilstrækkelig likviditet i Barsel.dk i den kommende periode, således at den også vil kunne håndtere den usikkerhed, der er forbundet med beregningsforudsætningerne. Tilstrækkelig likviditet er skønsmæssigt vurderet at ligge i intervallet 150-300 mio. kr. i perioden frem til, at næste bidragsregulering har likviditetsmæssig effekt. Likviditeten anslås i ATP's beregningsforudsætninger at falde til ca. 250 mio. kr. i 4. kvartal af 2026. Beskæftigelsesministeriet følger udviklingen i likviditeten tæt, men finder ikke anledning til at betvivle ATP's beregningsforudsætninger.

Beskæftigelsesministeriet bemærker desuden, at da barselsudligningslovens anvendelsesområde i 2020 blev udvidet til at omfatte selvstændigt erhvervsdrivende var det ud fra en præmis om, at de selvstændige så vidt muligt skulle optages på samme vilkår som privat arbejdsgivere. Det blev således besluttet, at de selvstændiges bidrag skulle svare til bidraget som private arbejdsgivere betaler pr. fuldtidsansat. En obligatorisk udligningsordning vil betyde, at der vil være selvstændige, som kommer til at bidrage til en barselsudligningsordning uden, at de nødvendigvis selv får noget igen. Det er også baggrunden for, at bidraget for selvstændige betragtes som en skat i grundlovens forstand og derfor siden 2020 er fastsat ved lov. Endelig bemærkes, at formålet med at optage selvstændige i barselsudligningsordningen var at forbedre orlovsvilkårene for selvstændige og dermed tilskynde flere selvstændige – både mænd og kvinder – til at holde mere orlov, hvilket på sigt vil øge udbyttet af ordningen for de selvstændige som gruppe betraget.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.2) Pensionister, som ikke modtager ældrecheck

Ældre Sagen bemærker, at forslaget ikke hjælper pensionister, som ikke modtager ældrecheck. Ældre Sagen foreslår i den forbindelse at fremrykke reguleringen af folkepensionen og andre overførselsindkomster, så ydelserne forhøjes ekstraordinært med 5 procentpoint ud over den almindelige regulering for at indhente efterslæbet i forhold til priser og lønninger.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at den politiske aftale bag lovforslaget alene vedrører forhøjelse af ældrechecken. Lovforslaget, som udmønter dele af den politiske aftale, omhandler derfor alene pensionister, som i forvejen modtager ældrecheck.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3) Øgede samspilsproblemer for den stigende andel, der får reduceret ældrecheck

Ældre Sagen bemærker, at forslaget øger samspilsproblemerne for den stigende andel, der får reduceret ældrecheck. For at mindske samspilsproblemerne, som følger af forslaget, foreslår Ældre Sagen, at der samtidig med forhøjelse af ældrechecken sker en forhøjelse af grænsen for, hvornår ældrechecken bortfalder, så aftrapningen ikke stiger. Derudover foreslår Ældre Sagen, at grænsen for, hvornår aftrapningen af pensionstillægget begynder, bør forhøjes.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget har til hensigt at hjælpe de folkepensionister, der er vanskeligst stillet økonomisk ved at forhøje ældrechecken. Ældrechecken gives til folkepensionister, der er bevilget folkepension senest 1. januar, har en likvid formue, der er mindre end 99.200 kr. (2024), og hvis personlige tillægsprocent er højere end nul.

Ved at differentiere den personlige tillægsprocent mellem 0 og 100 sikres det, at de folkepensionister, der er vanskeligst stillet økonomisk, modtager et højere beløb i ældrechecken. Den personlige tillægsprocent har derudover betydning for, hvor meget folkepensionisten kan få i varmetillæg og helbredstillæg, da beløbet differentieres på baggrund af denne. En ændring af aftrapningen og formuegrænsen for den personlige tillægsprocent vil også have betydning for beregningen af varmetillæg og helbredstillæg.

Da lovforslaget bygger på en politisk aftale om at forhøje den supplerende pensionsydelse, vurderer Beskæftigelsesministeriet, at en ændring af beregningsmetoden ligger uden for den politiske aftale.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.4) Den negative økonomiske konsekvens af at have formue lidt over grænsen for ældrecheck

Ældre Sagen bemærker, at forslaget forstærker den negative økonomiske konsekvens af at have formue lidt over grænsen for ældrecheck. Ældre Sagen foreslår en forhøjelse af formuegrænsen for ældrecheck for par, så et par kan have en formue, der er 1½ gange formuen for en enlig, før ældrechecken bortfalder.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget bygger på en politisk aftale om at forhøje den supplerende pensionsydelse. Derfor vurderer Beskæftigelsesministeriet, at en ændring af formuegrænsen for at modtage ældrechecken ligger uden for den politiske aftale.

Dernæst bemærker Beskæftigelsesministeriet, at formuegrænsen for ældrecheck er fastsat efter de gældende regler om helbredstillæg, hvilket betyder, at en forhøjelse af formuegrænsen for ældrecheck vil få betydning for reglerne om helbredstillæg.

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.5) Fødselsdagens betydning for det beløb, som man samlet set kan modtage i ældrecheck som pensionist

Ældre Sagen bemærker, at forslaget forstærker fødselsdagens betydning for det beløb, som man samlet set kan modtage i ældrecheck som pensionist. Ældre Sagen foreslår, at der indføres en ældrecheck på $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ af den check, der ville være udbetalt i januar for personer født i hhv. 1. kvartal, 2. kvartal og 3. kvartal, beregnet på samme måde som den check, der udbetales i januar, dvs. ud fra formue pr. 1. januar og den personlige tillægsprocent.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at opgørelsen af likvid formue og den personlige tillægsprocent ligger til grund for, hvorvidt en pensionist kan modtage ældrecheck og beløbets størrelse.

Den likvide formue opgøres af SKAT hvert år den 1. januar, og ældrechecken udbetales herefter én gang årligt som en engangsydelse. Det var et politisk valg ved vedtagelsen af ældrechecken, at denne skulle udbetales én gang årligt på baggrund af oplysninger fra skattemyndighederne, således at checken kunne udbetales automatisk og uden ansøgning.

Da lovforslaget bygger på en politisk aftale om at forhøje den supplerende pensionsydelse, vurderer Beskæftigelsesministeriet, at en ændring af beregningsmetoden ligger uden for den politiske aftale.

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.